Spis treści

Wprowadzenie 11

Rozdział 1. Miasto cmentarz 21
1.1. Mogiły powstaniowe 21
1.2. Warszawa ’45 w świadectwach 30
1.3. Zagrożenie sanitarno-epidemiczne stolicy związane z grobami tymczasowymi i niepochowanymi zwłokami 39

Rozdział 2. Ekshumacje prywatne 45
2.1. „Dzikie ekshumacje” 45
2.2. Ekshumacje prywatne pod nadzorem administracyjnym 57

Rozdział 3. Ekshumacje publiczne 74
3.1. Organizacja i działalność podmiotów związanych z ekshumacjami publicznymi 74
3.1.1. Zakład Oczyszczania Miasta 74
3.1.2. Komitet dla spraw Ekshumacji Ofiar Zbrodni Hitlerowskich 79
3.1.3. Referaty Ekshumacyjne w Inspektoracie Sanitarnym Wydziału Opieki i Zdrowia m.st. Warszawy / Wydziału Zdrowia m.st. Warszawy oraz Resorcie Zdrowia i Opieki Społecznej Zarządu Miejskiego m.st. Warszawy 81
3.1.4. Miejski Zakład Pogrzebowy 84
3.1.5. Polski Czerwony Krzyż 91
3.1.6. Samodzielny Referat Grobownictwa / Samodzielny Referat Grobownictwa Wojennego Departamentu V Administracji Budowlanej Ministerstwa Odbudowy 97

3.1.7. Związek Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację 100
3.1.8. Komenda Garnizonu m.st. Warszawy / Komenda Miasta st. Warszawy 104
3.1.9. Okręgowa Komisja Badania Zbrodni Niemieckich w Warszawie 108
3.2. Etapowość ekshumacji publicznych 112
3.3. Metodyka ekshumacji publicznych 151
3.3.1. Poszukiwanie zwłok 151
3.3.2. Wydobywanie zwłok 161
3.3.3. Identyfikacja zwłok 170
3.4. Finansowanie ekshumacji publicznych 187
3.5. Trudności związane z ekshumacjami publicznymi 193
3.6. Nieprawidłowości podczas ekshumacji publicznych 205
3.7. Osoby związane z ekshumacjami publicznymi – szkic do portretu zbiorowego 232
3.8. Motywacje do wykonywania ekshumacji publicznych 241
3.9. Wybrane miejsca zbrodni niemieckich z okresu powstania odkryte podczas ekshumacji publicznych 247
3.9.1. Eksterminacja w powstaniu ludności cywilnej i jeńców wojennych – generalia 247
3.9.2. Apteka Anca (ul. Marszałkowska 21) 251
3.9.3. Urząd Komendanta Policji Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa Dystryktu Warszawskiego (Al. Jana Chrystiana Szucha 25) 251
3.9.4. Generalny Inspektorat Sił Zbrojnych (Aleje Ujazdowskie 5, Al. Jana Chrystiana Szucha 12/14) 253
3.9.5. Fabryka Obić Papierowych i Papierów Kolorowych „J. Franaszek S.A." (ul. Wolska 43) 266
3.9.6. Cmentarz Prawosławny na Woli 267
3.9.7. Centralne Więzienie nr 1 (ul. Rakowiecka 37) 267
3.9.8. Kanał burzowy przy ul. Agrykola 269
3.9.9. Hale Mirowskie 271
3.9.10. Park im. gen. Józefa Sowińskiego 272

Rozdział 4. Komitety ekshumacyjne Armii Krajowej 274
4.1. Okoliczności powstania i skład 274
4.2. Działalność 299

4.2.1. Poszukiwania zwłok, ich ekshumacje, identyfikacje i pogrzeby 299
4.2.2. Upamiętnianie 330
4.2.3. Ewidencjonowanie poległych i żyjących towarzyszy broni 335
4.2.4. Dokumentowanie historii oddziałów powstaniowych 341
4.2.5. Spotkania organizacyjne 344
4.2.6. Utrzymywanie więzi środowiskowej 346
4.3. Koordynowanie prac komitetów ekshumacyjnych AK przez Komisję Likwidacyjną byłej AK Obszaru Centralnego 347
4.4. Finansowanie komitetów ekshumacyjnych AK 355
4.5. Ograniczanie działalności akowskich komitetów ekshumacyjnych przez aparat urzędniczy oraz Związek Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację 370
4.6. Likwidacja komitetów ekshumacyjnych AK przez tajną policję polityczną 379

Rozdział 5. Emocje i uczucia towarzyszące ekshumacjom 392

Rozdział 6. Statystyka ekshumacji 425

Rozdział 7. Przypadki bezczeszczenia ludzkich zwłok i prochów w okresie akcji ekshumacyjnej 440

Rozdział 8. Najważniejsze miejsca pochówku ekshumowanych w Warszawie ludzkich zwłok i prochów 453
8.1. Cmentarz Wojskowy na Powązkach 455
8.2. Cmentarz Miejski nr 1 na Powązkach 463
8.3. Cmentarz Poległych w Powstaniu / Cmentarz Obrońców Warszawy / Cmentarz Miejski nr 2 na Woli 466

Podsumowanie 488

Aneks 498

Wykaz tabel 514

Wykaz wykresów 516

Wykaz skrótów 517

Bibliografia 522

Indeks osób i pseudonimów . . . . . .

Indeks toponimów . . . . . .